

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2012 ROK W GMINIE ŚWINNA**

Wstęp

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych, a na mocy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kompetencji do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej.

Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Działanie te ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”.

Alkoholizm, narkomania czy nikotynizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, ale dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Przedstawiony program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin, dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie.

Zadania i cele określone w programie inicjowane są i realizowane przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołaną przez Wójta Gminy Świnna.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest ;

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz.473 z późn. zm.) ,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) ,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(Dz.U. Nr 180 poz.1493 z późn. zm.)

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1). Uchwała Nr XXIX/202/2001 Rady Gminy Świnna z dnia 13 września 2001 r. w sprawie ustalenia na terenie gminy Świnna liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu(z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

2) . Uchwała Nr XXI/112/2004 Rady Gminy Świnna z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Świnna miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3). Uchwała Nr XXXII/179/2005 Rady Gminy Świnna z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych , zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

4). Uchwała Nr VII/49/2007 Rady Gminy Świnna z dnia 24 maja 2007 r. w sprawie zakazu spożywania napojów alkoholowych w niektórych miejscach na terenie Gminy Świnna.

5). Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013 ,przyjęty uchwałą nr V/37/11 Rady Gminy Świnna z dnia 25 stycznia 2011 r.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w gminie i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy Świnna mają charakter długofalowy i stanowią niejako kontynuację wcześniej podejmowanych. Zbieżność celów i zadań Gminnego Programu... na 2012 r. z” Gminnymi Programami...” realizowanymi od 2007 r. w dużym stopniu warunkują ich skuteczność.

Gminny Program realizowany jest przy współpracy różnych podmiotów, począwszy od pomocy społecznej, poprzez placówki oświatowe, służbę zdrowia, policję, organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne.

Rada Gminy Świnna corocznie uchwala Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i określa w tym programie zasady wynagradzania członków gminnej komisji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii może być modyfikowany uchwałami Rady Gminy Świnna w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Świnna oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.

1. *Diagnoza problemów społecznych w Gminie Świnna z uwzględnieniem problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.*

- problemy alkoholowe

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, w zakresie zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem.

Od wielu lat alkoholizm zajmuje wiodące miejsce na liście lokalnych problemów społecznych, jest głównym źródłem niedostatku pociągającego za sobą liczne daleko idące skutki społeczne między innymi, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia,

demoralizację dzieci i młodzieży, zaburzenia stosunków międzyludzkich i przestępczość.

Zespół uzależnienia od alkoholu oraz picie szkodliwe ma negatywny wpływ nie tylko na samopoczucie fizyczne i psychiczne osób pijących, ale również ich rodzin. Jego rozmiar i niszczyielskie działanie daje się zaobserwować wśród klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Świnna są dane z : Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu, Komisariatu Policji w Jeleśni , Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Bielsku-Białej,

Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą GOPS w Świnnej.

Tabela nr 1

GOPS	Liczba rodzin		
	2009	2010	stan na 30.11.2011
Ogółem liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy	200	194	211
w tym : rodziny z problemem alkoholowym	25	18	23

Porady udzielone osobom z terenu gminy Świnna w Ośrodku Leczenia Uzależnień w Żywcu

Tabela 2

Rok	uzależnieni	współuzależnieni	razem
2009	28	8	36
2010	24 (w tym 20 mężczyzn i 4 kobiety)	5 (w tym 1 mężczyzna i 4 kobiety)	29
2011(30.11.2011 r)	25 (tym 18 mężczyzn i 7 kobiet)	8 (w tym 1 mężczyzna i 7 kobiet)	33

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- liczba wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela nr 3

Gminna Komisja- Zespół ds. rozmów i motywowania do leczenia odwykowego	Rok 2009	2010	2011 (stan na 30.11.)
Liczba przyjętych wniosków	21	24	24
Liczba spraw skierowanych do biegłych sądowych	6	6	8
liczba spraw skierowanych do sądu	3	2	4
Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia w OLU w Żywcu	5	8	6

Dane o osobach z terenu naszej gminy dowiezionych do Izby Wyrzeźwień - Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej

Tabela 4

Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej (Izba Wyrzeźwień)	2009	2010	2011 (pierwsze półrocze)
Liczba osób przyjętych do Ośrodka PPA	25	36	22

Statystyka ewidencyjna wg. stanu na 30.11.2011 r.

Tabela 5

Mieszkańcy gminy Świnna ogółem 8087	
w tym: kobiety	4184
mężczyźni	3903
pełnoletni w tym:	6405
kobiety	3297
mężczyźni	3108
nieletni w tym:	1682
kobiety	887
mężczyźni	795

Informacja dotycząca liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Świnna liczącej **8087 osób**.

Tabela 6

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	2009	2010	2011 (30.11.2011)	limit liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych
- do spożycia poza miejscem sprzedaży	33	31	31	31
- do spożycia w miejscu sprzedaży	10	11	9	15
Razem	43	42	40	46
liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży	188	192	202	176

Punkty sprzedaży piwa nie podlegają limitowaniu

Do 30 listopada 2011 r. wydano 9 nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym(4 zezwolenia A-piwo, 2 zezwolenie B –wino, 3 zezwolenia C- wódka) oraz dokonano w 2 przedłużeniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (AB.)
-wydano 4 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż piwa.

- problem przemocy w rodzinie

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny, jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny, działa pod wpływem alkoholu lub innych środków.

Tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy wynikającym z zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Daje to możliwość zaplanowania i udzielenia kompleksowej pomocy rodzinom, w których jest przemoc.

Jednym z zadań realizowanych w ramach systemu jest powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w skład którego wchodzi przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Postępowania w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu w stosunku do osób z terenu gminy Świnna prowadzone przez Komisariat Policji w Jeleśni

Tabela 6

Komisariat Policji w Jeleśni	2009	2010	2011 (stan 30.11. 2011)
liczba nietrzeźwych kierowców z terenu gminy	19	5	15
liczba interwencji domowych dot. przemocy w rodzinie	5	6	31
liczba założonych „Niebieskich kart”	20	41	36
Liczba małoletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu	4	6	1
liczba osób zatrzymanych i przewiezionych do wytrzeźwienia	15	17	29
liczba zatrzymanych osób pod wpływem narkotyków.	-	-	-

- problem narkomanii i alkoholu wśród młodzieży

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci „Gminnego programu ....”, jak i środki na realizację tych zadań.

Terminem narkomanii określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia.

Rozmiary zjawiska narkomanii na terenie naszej gminy nie są w pełni znane. Aby mieć lepsze rozeznanie w tym temacie z uczniami Gimnazjum w Świnnej przeprowadzono badanie w formie wypełniania ankiet ,z których wynika, że problem narkomanii wśród młodzieży z naszej gminy jest znikomy . Kontakt z narkotykami miało 2 % uczniów, natomiast (98 %) z nich deklarowało że nigdy nie miało z nimi kontaktu .

Natomiast niepokojącą kwestią jest spożywanie alkoholu i palenie papierosów przez młodych ludzi. 44%, ankieterowanych uczniów przyznało, że spożywało już różne rodzaje napojów alkoholowych miało to miejsce na dyskotekach, na spotkaniach z rówieśnikami, w kawiarni i imprezach sportowych. Palenia papierosów próbowało 30 % uczniów.

W wyniku dalszej analizy wynika, że na terenie gminy alkohol i papierosy są łatwo dostępne dla młodzieży, natomiast nie ma bezpośredniego dostępu do narkotyków.

Najczęściej młodzież stosuje używki po to aby , zaimponować rówieśnikom, dla niektórych jest to sposób na rozwiązanie problemów osobistych ,stresu w szkole oraz stresu w rodzinie. Inne powody sięgania po używki to chęć wyluzowania się, własna przyjemność i urozmaicenie sobie nudnego dnia.

Na pytanie o sposobach walki z używkami i ich skuteczność ,46 % młodzieży uznała, że skutecznym jest : pomoc kolegów i koleżanek , następnie dostarczanie wiedzy o środkach odurzających , realizacja programów profilaktyki alkoholowej i

narkotykowej, zaostrezenie reguły sprzedawania nieletnim alkoholu i papierosów , , zgłaszanie takich przypadków na policję, usuwanie ze szkoły osób pijących alkohol, oraz dostępność obiektów sportowych. Za nieskuteczne uznało 28% uczniów, a nie mających zdania na ten temat było 26 % ankietowanych.

Z opinii gimnazjalistów na temat szkodliwości używek można wyciągnąć wnioski, że badana młodzież jest świadoma szkodliwości zażywania i uzależnienia się od narkotyków, picia alkoholu oraz palenia papierosów.

Badanie miało na celu zdiagnozowanie sytuacji młodzieży z gminy Świnna dotyczącej stosowania używek takich jak alkohol, papierosy, i narkotyki .

W badaniu wzięło udział 50 uczniów w wieku 13 do 14 lat ,w tym odpowiedzi udzieliło 30 dziewcząt i 20 chłopców .

Ankieta została przeprowadzona w 2011 r. w Gimnazjum w Świnnej w ramach programu profilaktycznego realizowanego przez Towarzystwo Aktywności Społecznej „Zwyczajni” w Świnnej.

Analizując powyższe przy realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii niezbędne jest dalsze podejmowanie działań edukacyjno-profilaktycznych, mających na celu zniechęcenie młodych ludzi do spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz zażywania narkotyków i zapoznania się z konsekwencjami ich stosowania .

Wpajanie zasad zdrowego stylu życia od najmłodszych lat stwarza szansę podnoszenia świadomości społecznej na temat zagrożeń z uwzględnieniem przemocy i uzależnień.

Dom rodzinny , szkoła i środowisko zewnętrzne, w którym przebywają dzieci i młodzież, kształtują osobowości młodego człowieka, zatem trzeba zadbać o to, aby instytucje do tego powołane i organizacje społeczne były zdolne do przyjęcia zadań wychowawczych w przypadku zaistnienia zagrożeń.

Na terenie gminy Świnna funkcjonują : 4- Zespoły Szkolno-Przedszkolne , szkoła Podstawowa w Przyłękowie oraz Gimnazjum w Świnnej , placówki te realizują programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży zapobiegające używaniu substancji psychoaktywnych / alkoholu i narkotyków/ oraz realizują zadania dotyczące zapobieganiu problemów społecznych w oparciu o tzw. szkolne programy profilaktyki, co jest wymogiem Ustawy o systemie oświaty.

Celem szkolnych programów profilaktyki są zagadnienia obejmujące:

- eliminowanie lub redukovanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z przemocą, agresją, sięganiem po substancje psychoaktywne, wagary, przedwczesna inicjacja seksualna)
- rozwijanie postaw prozdrowotnych
- promowanie pozytywnych wzorców osobowościowych
- prowadzenie doskonalenia nauczycieli i pedagogów stosownie do nowych i aktualnych potrzeb profilaktycznych.

Do prowadzenia i kontynuacji w szkołach działań profilaktycznych wymagających wparcia merytorycznego i finansowego w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki.....” wskazuje się w dalszym ciągu:

- a) organizowanie profilaktycznych i edukacyjnych zajęć pozalekcyjnych w świetlicach środowiskowych i szkolnych,
- b) organizowanie kolonii i obozów profilaktycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

- c) organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze profilaktycznym, integracyjnym i edukacyjnym.
- d) realizację programów profilaktycznych.
- e) szkolenie nauczycieli.

Jednocześnie uznaje się, że kluczową rolę w ograniczeniu dostępności alkoholu odgrywa:

1. Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży.
2. Analiza zasadności powstawania nowych punktów sprzedaży alkoholu i wydawanie opinii w tej sprawie przez Gminną Komisję ds. P i RPA
3. Przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w formie szkoleń oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.
5. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzonych na terenie gminy promocji i reklam napojów alkoholowych w sposób niezgodny z przepisami.
6. Koncentracja na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.
7. Ścisła współpraca z organizacjami i instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia.

2. Stan zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej w zakresie alkoholizmu i narkomanii w gminie Świnna.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji, oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia i wymiaru sprawiedliwości, w gminie Świnna rozwiązywaniem tych problemów zajmują się:

- a) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- b) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- c) Placówki oświatowe –szkoły, gimnazjum na terenie gminy
- d) Świetlice środowiskowe w Pewli Ślemieńskiej i Rychwałdku
- e) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej
- f) Ośrodek Zdrowia- GPL w Pewli Małej
- g) Gminny Ośrodek Kultury w Świnnej
- h) Organizacje pozarządowe w tym Kluby sportowe działające na terenie gminy
- i) Komisariat Policji w Jeleśni
- j) Kościoły,
- k) Ochotnicze Straże Pożarne.

Na terenie Gminy Świnna, nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego, w związku z powyższym Gmina w ramach zawieranych umów korzysta ze świadczeń :

- Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu, w zakresie pomocy terapeutycznej i psychospołecznej dla osób podejmujących leczenie odwykowe z naszej gminy,
- Psychiatrycznego Zakładu Opiekuńczo –Leczniczego w Międzybrodziu

Bialskim – w zakresie świadczenia usług osobom uzależnionym od alkoholu, które poddadzą się detoksykacji.

- Ośrodka Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Bielsku-Białej prowadzącego profilaktykę przeciwalkoholową w odniesieniu do osób doprowadzonych do wytrzeźwienia.

4.Sposoby realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i RPA

- 1). Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez :
  - a) wybór ofert na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,
  - b) zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom ,
  - c) nadzór nad realizacją zleconych zadań,
  - d) tworzenie bazy merytorycznej , organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji programów profilaktycznych.
  - e) wykonywanie prac i zadań zleconych członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .
- 2). Koordynację działań związanych z realizacją zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zawartych w niniejszym Programie prowadzi Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o „Regulamin organizacyjny GKP i RPA przyjęty Zarządzeniem Wójta Gminy Świnna.

ROZDZIAŁ I

Cele główne programu:

I. ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU NOWYCH PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ,ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH I NARKOMANII W GMINIE ŚWINNA .

II. ZMNIEJSZENIE ROZMIARÓW AKTUALNIE ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW.

Cele szczegółowe i zadania;

Do osiągnięcia celów głównych przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych wyznaczonych przez art.4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów lokalnych.

DZIAŁ I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych z terenu naszej gminy.

Celem działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego w tym;

- a) Wstępne motywowanie do podjęcia terapii,

- b) Kierowanie osób uzależnionych od alkoholu do udziału w programach terapeutycznych ,
- c) Wsparcie osób w trakcie procesu leczenia i po jego zakończeniu,
- d) Współpraca ze specjalistami z zakresu terapii uzależnień,
- e) Współpraca z biegłymi sądowymi,
- f) Uzyskiwanie informacji na temat osób uzależnionych i stopnia uzależnienia z terenu naszej Gminy od kompetentnych instytucji.

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny,
- placówki terapeutyczne .
- zakłady odwykowe

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego ,
- liczba biorących udział w szkoleniach związanych z leczeniem odwykowym i motywowaniem do leczenia.
- liczba osób korzystających z pomocy GKRPA w zakresie motywowania do leczenia odwykowego.

Zadania

1. Wspieranie leczenia odwykowego: przez dofinansowanie działań terapeutycznych w tym szkoleń terapeutów z Poradni Leczenia Uzależnień w Żywcu .
2. Współpraca z biegłymi sądowymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych (pokrycie kosztów wydania opinii biegłych).
3. Dofinansowanie leczenia osób z naszej gminy w Psychiatrycznym Zakładzie Opiekuńczo –Lecznicznym w Międzybrodzu Bialskim (leczenie stacjonarne) oraz innych placówkach leczenia w tym zakresie.
4. Dofinansowanie świadczeń Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w odniesieniu do osób doprowadzonych do wytrzeźwienia z terenu naszej gminy.
5. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świnnej w zakresie udzielania pomocy finansowej osobom w trudnej sytuacji materialnej poprzez zwrot kosztów dojazdu na leczenie.
6. Kierowanie do sądu wniosków o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia bądź je przerwały (koszty postępowania sądowego.)
7. Stała współpraca z Policją , Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym -Wydz. III Rodzinny i Nieletnich w Żywcu, kuratorami społecznymi, biegłymi sądowymi , szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.
8. Współpraca z państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi organizacjami w realizacji wybranych zagadnień.

DZIAŁ II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej , a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel:

- a) Zapobieganie oraz powstrzymywanie zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez

działania instytucjonalne oraz edukację i profilaktykę.

- b) Promowanie i popieranie wszelkich działań mających na celu zapobieganie przemocy w rodzinie i niwelowania jej skutków.
- d) Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę Zespołu Interdyscyplinarnego z Komisariatem Policji w Jeleśni , Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminną Komisją, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Żywcu , Sądem Rejonowy w Żywcu, Prokuraturą Rejonową w Żywcu.

Odbiorcy:

- rodziny w których występuje przemoc: ofiary i sprawcy,
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy ,
- liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”
- liczba placówek aktywnie uczestniczących w organizowaniu systemu pomocy i prowadzenia interwencji.
- liczba osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy i prowadzenia interwencji.

Zadania :

1. Wdrożenie procedury Niebieskich Kart.
2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej mającej na celu zmniejszenie spożycia alkoholu.
3. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna i prawna dla dzieci dotkniętych przemocą domową .
4. Działania podejmowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu wczesnego wykrywania zjawisk przemocy w rodzinie.
5. Działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Szkolenia Zespołu Interdyscyplinarnego
7. Działania służb porządkowych na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

DZIAŁ III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Cele:

- a) Wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych(alkoholu i narkotyków)
- b) Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych , służącej rozwiązywaniu problemów uzależnienia.
- c) Rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii.
- d) Rozbudowa monitoringu w placówkach oświatowych, służącego między innymi

ograniczeniu dostępu do ,szkół osób prowadzących sprzedaż środków psychoaktywnych oraz kontroli zachowania uczniów celem zapobiegania przemocy rówieśniczej i innych zachowań destruktacyjnych.

e) Inicjowanie, popieranie i wspieranie powstawania i działalności świetlic środowiskowych.

f) Udział w ogólnopolskich kampaniach np. „Postaw na rodzinę” itp.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież
- społeczność lokalna
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
- organizacje pozarządowe,
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszące się do populacji dzieci i młodzieży.
- rodzice i wychowawcy.

Wskaźniki w osiąganiu celów:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
- liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów
- liczba odbiorców programów profilaktycznych
- liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonanie zadań określonych w programach.

Zadania realizowane na bazie świetlic szkolnych, środowiskowych oraz innych jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy.

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, bez alkoholu, narkotyków oraz innych środków uzależniających, poprzez współpracę z nauczycielami rodzicami oraz społecznością lokalną.
2. Wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych świetlic środowiskowych W zakresie zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży w tym nauki gry na instrumentach muzycznych oraz pieśni i tańca ludowego .
3. Wspieranie działań profilaktycznych świetlic szkolnych skierowanych do ogółu dzieci i młodzieży mających na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej czy narkotykowej, realizowanych na podstawie Programów Profilaktycznych które mają charakter:
  - a) **informacyjno-edukacyjny**- nastawiony na przekazywanie informacji o zagrożeniach związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i mechanizmach powstawania uzależnień, a także ćwiczenia ważnych umiejętności życiowych na bazie opracowanych programów.
  - b) **alternatyw**- umożliwiające dzieciom i młodzieży zaspokajanie potrzeby aktywności i osiągnięć poprzez angażowanie się w jakąś pozytywną działalność – sport, turystyka, teatr, praca charytatywna, muzyka ruchowa, taniec, ekologia, plastyka oraz udział w imprezach rekreacyjno-sportowych.
  - c) **rówieśnicze**- bazujące na pracy z pozytywnymi liderami młodzieżowymi.
  - d) **terapeutyczne**- zwracanie uwagi na mocne strony dziecka ,które stanowią podstawę działań wspomagających jego rozwój np. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne.
  - e) **sportowo-rekreacyjne** – umożliwienie dzieciom i młodzieży aktywności

sportowej jako rozwoju sprawności fizycznej i intelektualnej- silnej wobec używek.

- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć kulturalnych i sportowych na terenie szkoły i poza jej terenem mających na celu zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie programów profilaktycznych, rekreacyjno-sportowych i integracyjnych przeznaczonych dla dzieci i ich rodziców, młodzieży oraz dorosłych w tym organizacja imprez , festynów, Mini Maratonu o Puchar Wójta Gminy
  5. Wspieranie programów sportowych z udziałem dzieci z naszej gminy.
  6. Finansowanie prezentacji problematyki uzależnień, profilaktyki przemocy i agresji oraz narkomanii w formie spektakli teatralnych, konkursów tematycznych, wycieczek itp. dla dzieci i młodzieży szkolnej
  7. Inicjowanie, wspieranie akcji mających na celu organizację obozów , kolonii letnich połączonych z warsztatami rekreacyjno-profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych.
  8. Przygotowanie bazy pod zajęcia sportowe poprzez remont i wyposażenie boisk i obiektów sportowych
  9. Wspieranie działalności przez kościół i duchownych.
  10. Finansowanie szkoleń dla nauczycieli w zakresie uzależnień .

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii:

12. Wspieranie działalności wychowawczej ,informacyjno-edukacyjnej , oraz zapobiegawczej w zakresie przeciwdziałania narkomanii adresowanej do młodzieży szkolnej, opartych na programach profilaktycznych, warsztatach szkoleniowych.
13. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonej dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
14. Finansowanie dla nauczycieli szkoleń dotyczących profilaktyki używania substancji psychoaktywnych.
15. Zakup literatury, materiałów edukacyjnych.

DZIAŁ IV

Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel:

Wspieranie i udzielanie pomocy organizacjom pozarządowym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień i narkomanii.

Odbiorcy:

- organizacje pozarządowe (fundacje ,stowarzyszenia) z terenu gminy Świnna angażujące się w działalność profilaktyczną.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba wdrożonych projektów, programów profilaktycznych przez organizacje pozarządowe, aktywności organizacji,
- liczba odbiorców wdrażanych programów.

Zadania realizowane przez jednostki nie zaliczone do sektora finansów publicznych w tym fundacje i stowarzyszenia służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

1. Udzielanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie programów profilaktycznych w tym: zajęć sportowych prowadzonych przez kluby sportowe i inne organizacje działające na terenie gminy.

Działalność informacyjna i edukacyjna skierowania do osób dorosłych w tym:

2. Koordynowanie i dofinansowanie programów profilaktycznych oraz działalności edukacyjnej związanej z profilaktyką problemów alkoholowych kierowanych dla dorosłych, poprzez organizowanie i udział w festynach, konkursach, kampaniach ogólnopolskich itp. (na wniosek zainteresowanych organizacji, placówek oświatowych, stowarzyszeń oraz instytucji kultury – w tym prowadzących działalność pożytku publicznego).
3. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz możliwości i zasad korzystania z profesjonalnej pomocy i różnych form wsparcia w rozwiązywaniu problemów wynikających z choroby alkoholowej, wstępne motywowanie do leczenia i oddziaływania podtrzymujące proces terapeutyczny,
4. Zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów- młodzieży, sprzedawców alkoholu, pracowników służby Zdrowia, GOPS, nauczycieli itp.
5. Propagowanie zdrowego trybu życia wśród osób dorosłych.

Inne działania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Świnna

6. Konsultacja z Gminną Komisją ds. P i RPA dotyczącą udzielania zezwoleń na otwieranie nowych punktów sprzedaży alkoholu.
7. Wszechstronne szkolenie członków Gminnej Komisji oraz grup zawodowych współpracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
8. Szkolenie osób prowadzących ewidencję działalności gospodarczej związaną z sprzedażą napojów alkoholowych.
9. Współpraca z policją w zakresie resocjalizacji wobec kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwym
10. Bieżąca obsługa Gminnego Programu Profilaktyki i RPA
11. Zakup materiałów biurowych do prac Komisji.

ROZDZIAŁ II

Zasady finansowania niniejszego Programu

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią dochód gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i

- przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Środki finansowe uzyskane z tego tytułu nie mogą być wykorzystane na inne cele niż określone w niniejszym Programie i w całości wykorzystane w tym samym roku w którym je pozyskano.
  3. Realizacja zadań ujętych w Programie będzie prowadzona w formie dofinansowania lub finansowania.
  4. Rada Gminy Świnna otrzymuje roczne sprawozdanie z wykonania niniejszego Programu.

ROZDZIAŁ III

Ustalenie zasad wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na podstawie art.4¹ ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / tekst jednolity Dz. U z 2007 r. Nr 70 poz. 4323 z póź. zm./.

1. Ustala się zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .
  - a) za każdorazowy udział w pracach Komisji związany z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii ustala się wynagrodzenie w wysokości :

- dla członków Komisji	- 170,00 zł (brutto)
------------------------	------------------------
  - b) za pracę w zespole kontrolnym lub zespole do rozmów z uzależnionymi ustala się wynagrodzenie w wysokości - 220,00 zł (brutto).